

Distincții procedurale între suspendarea executării silite și suspendarea executării provizorii a hotărârii judecătorești în contextul contestației la executare

Procedural Distinctions Between the Suspension of Enforcement Proceedings and the Suspension of the Provisional Enforcement of Court Judgments in the Context of Objections to Enforcement

Lect. univ. dr. jud. **Nicolae Sergiu CÂRLAN***
Universitatea „Bogdan Vodă” Cluj-Napoca
Facultatea de Drept

Abstract

The enforcement procedure, as a distinct phase of civil proceedings, involves the implementation of a court judgment or another enforceable title through the coercive power of the state. At this stage, maintaining a fair balance between the creditor's right to obtain enforcement of the claim and the debtor's right to procedural safeguards is essential.

The suspension of enforcement constitutes one of the most important procedural safeguards available to debtors, allowing for the temporary halt or postponement of enforcement under conditions expressly provided by law. Romanian civil procedural legislation provides for several types of suspension that may affect enforcement, each governed by a distinct legal framework: the provisional suspension of enforcement, the judicial suspension of enforcement, and the suspension of the provisional enforcement of court judgments. Although these institutions appear similar in terms of their temporary effects, they differ significantly in terms of their legal nature, admissibility conditions, jurisdictional competence, and the procedural stage at which they may be invoked.

In both judicial practice and legal doctrine, these differences are often insufficiently distinguished, leading to confusion in the proper application of the relevant procedural rules. In particular, attention must be paid to the interaction between the suspension of provisional enforcement of judgments delivered in enforcement objection proceedings and the other forms of suspension, since the former does not always directly affect the enforcement process but may nonetheless produce significant indirect effects.

This study aims to provide a comparative analysis of the three main types of suspension in the field of enforcement, highlighting the regulatory distinctions, specific procedural requirements, and practical implications of each. The objective is to contribute to a clearer and more consistent application of these procedural tools in judicial practice by identifying the criteria that differentiate them and defining the scope of each form of suspension in relation to objections to enforcement.

Keywords: suspension of enforcement; provisional suspension; enforcement proceedings; legal remedy; objection to enforcement.

Rezumat

Procedura executării silite, ca fază distinctă a procesului civil, presupune punerea în aplicare a unei hotărâri judecătorești sau a unui alt titlu executoriu, prin intermediul forței coercitive a statului. În această fază procesuală, protejarea echilibrului dintre drepturile creditorului de a obține realizarea silită a creanței și drepturile debitorului de a beneficia de garanțiile unui proces echitabil este esențială.

* sergiucarl@ymail.com.

Suspendarea executării reprezintă una dintre cele mai importante măsuri de protecție procesuală de care poate beneficia debitorul, permițând temporizarea executării silite în anumite condiții prevăzute de lege. Codul de procedură civilă reglementează mai multe forme de suspendare care pot produce efecte în planul executării silite, fiecare cu regim juridic distinct: suspendarea provizorie a executării silite, suspendarea executării silite, suspendarea executării provizorii a hotărârii judecătorești și încuviințarea provizorie a suspendării executării provizorii a hotărârii judecătorești. Aceste instituții, deși aparent similare prin efectele pe care le generează, se diferențiază substanțial din punct de vedere al naturii juridice, al condițiilor de admisibilitate, al competenței instanței sesizate și al momentului procesual în care pot fi formulate.

În practică și doctrină, aceste diferențe sunt adesea insuficient delimitate, ceea ce generează confuzii în aplicarea corectă a normelor incidente. În mod particular, se impune o analiză atentă asupra interacțiunii dintre suspendarea executării provizorii a hotărârii pronunțate în contestația la executare și suspendarea executării silite, întrucât efectele celei dintâi nu se răsfrâng întotdeauna în mod direct asupra procedurii execuționale, ci poate produce efecte indirecte.

Prezenta lucrare își propune o analiză comparativă a instituțiilor de drept procesual civil care pot avea efectul temporizării executării silite, cu evidențierea distincțiilor de regim juridic, a condițiilor specifice fiecăreia și a implicațiilor practice. Obiectivul este acela de a contribui la clarificarea aplicării coerente a acestor instituții în practica judiciară, prin identificarea criteriilor de diferențiere și a limitelor fiecărei forme de suspendare în raport cu procedura contestației la executare.

Cuvinte-cheie: suspendare executare, suspendare provizorie, executare silită, cale de atac, contestație la executare.

Introducere

În dreptul procesual civil român, suspendarea executării silite reprezintă o măsură excepțională menită să protejeze drepturile și interesele debitorilor implicați în procedura de executare silită. Codul de procedură civilă reglementează două forme distincte de suspendare a executării silite, respectiv: suspendarea provizorie a executării silite, prevăzută de art. 719 alin. (7), și suspendarea executării silite, prevăzută de art. 719 alin. (1) C. pr. civ.

Pe de altă parte, legiuitorul a reglementat două proceduri distincte care pot produce efecte în planul executării silite, prin care instanța de control judiciar poate proceda la suspendarea caracterului executoriu al hotărârii primei instanțe, respectiv: procedura încuviințării provizorii a suspendării executării provizorii a hotărârii judecătorești, reglementată de art. 450 alin. (4) C. pr. civ. și procedura suspendării executării provizorii a hotărârii judecătorești, prevăzută de art. 450 alin. (1) C. pr. civ.

Având în vedere confuzia existentă în practica judiciară sub aspectul condițiilor în care acest proceduri operează și efectele în planul executării silite, acest articol își propune să analizeze comparativ aceste instituții, cu evidențierea particularităților fiecăreia.

Procedura suspendării provizorii a executării silite

Procedura suspendării provizorii a executării silite, prevăzută de art. 719 alin. (7), permite instanței să dispună suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare a executării silite, pentru motive temeinice. O astfel de cerere poate fi formulată fie în cadrul contestației la executare, fie printr-o cerere separată.

În afara cazurilor în care legea prevede în mod expres suspendarea de drept a executării silite¹, desfășurarea normală a executării silite poate fi suspendată de instanță atunci când există o contestație cu privire la legalitatea titlului executoriu sau a actelor de executare².

Sub aspectul condițiilor în care o astfel de măsură poate fi dispusă, textul menționat prevede următoarele: „Dacă există urgență și dacă, în cazurile prevăzute la alin. (2), respectiv alin. (3), s-a plătit cauțiunea, instanța poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare. Alineatul (4) al aceluiași articol prevede ca „suspendarea executării este obligatorie și cauțiunea nu este necesară dacă: 1. hotărârea sau înscrisul care se execută nu este, potrivit legii, executoriu; 2. înscrisul care se execută a fost declarat fals printr-o hotărâre judecătorească dată în prima instanță; 3. debitorul face dovada cu înscris autentic că a obținut de la creditor o amânare ori, după caz, beneficiază de un termen de plată.

O primă condiție care se desprinde din cuprinsul art. 719 alin. (7) C. pr. civ. este aceea ca prealabil instanța să fi fost sesizată cu o cerere de suspendare a executării silite și implicit cu o contestație la executare.

Caracteristica măsurii suspendării provizorii a executării silite de a fi limitată în timp până la soluționarea cererii de suspendare permite aserțiunea conform căreia cererea de suspendare provizorie nu este admisibilă dacă prin contestația la executare nu s-a solicitat și suspendarea executării silite în condițiile art. 719 alin. (6) C. pr. civ.³.

A doua condiție este cea referitoare la obligația de plată a unei cauțiuni conform art. 719 alin. (2) C. pr. civ., cu excepția situațiilor prevăzute de alin. (4), în acest din urmă caz, instanța fiind obligată să suspende provizoriu executarea silită. Deși textul exclude de la obligația de plată a cauțiunii și de la caracterul facultativ al suspendării ipotezele de la alin. (4), cu mențiune explicită la cererea de suspendare a executării, nu și în cazul cererii de suspendare provizorie a executării silite, apreciem că alin. (4) devine incident și în această situație în considerarea trimiterii pe care art. 719 alin. (7) o face la alin. (2) și (3), prin utilizarea sintagmei „dacă, în cazurile prevăzute la alin. (2), respectiv alin. (3), s-a plătit cauțiunea”. Interpretând *per a contrario* textul de lege, rezultă că în situațiile de la art. 719 alin. (4), cauțiune nu este obligatorie și suspendarea provizorie a executării silite este obligatorie.

O a treia condiție în procedura suspendării provizorii a executării silite este urgenta. Prevederea legală menționată nu face nicio precizare cu privire la criteriile ce trebuie avute în vedere la soluționarea cererii de suspendare provizorie a executării silite, limitându-se la a condiționa generic suspendarea provizorie de urgență. Astfel, în virtutea caracterului excepțional al suspendării executării silite, motivele invocate în cerere trebuie să se circumscrie unor motive temeinice care să justifice de urgență luarea unei astfel de măsuri. Pot reprezenta „cazuri urgente” acele situații în care contestatorul ar fi expus unui prejudiciu ireparabil în cazul în care nu s-ar dispune suspendarea de îndată a executării silite sau acele situații în care executarea silită ar produce efecte ireversibile negative asupra drepturilor și intereselor contestatoarei, precum și alte asemenea ipoteze în care nu ar fi suficientă așteptarea termenului de soluționare a cererii de suspendare a executării silite.

În practica judiciară s-a mai reținut că iminența executării obligației de demolare a construcției existente pe imobilul proprietatea debitorului justifică soluția de suspendare provizorie a executării silite, dat fiind și caracterul ireversibil al executării în ipoteza admiterii contestației la executare⁴.

O altă situație care a fost reținută în practică pentru suspendarea provizorie a executării silită a fost dată de caracterul subsidiar al obligației instituite în sarcina unuia dintre debitorii executați silit, atunci când îndeplinirea acestei obligații depinde în tot de executarea de către celălalt debitor a propriei obligații. Instanța a reținut faptul că obligația contestatoarei Comisia Județeană pentru stabilirea

¹ A se vedea pe larg, cazurile de suspendare legală a executării silite, E. Oprina, I. Gîrbuleț, *Tratat teoretic și practic de executare silită*, Editura Universul Juridic, București 2023, vol. I, p. 467-480.

² G. Boroi, M. Stancu, *Drept procesual civil*, ediția a 5-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București 2020, p. 1217.

³ D.M. Gavriș, în G. Boroi, *Noul Cod de procedură civilă, comentariu pe articole*, Editura Hamangiu, București 2013, vol. II, p. 213.

⁴ Încheierea Judecătoriei Cluj-Napoca, pronunțată în dosarul nr. 12098/211/2022/a1, *nepublicată*.

dreptului de proprietate Cluj de a emite titlul de proprietate este subsidiară obligației Comisiei Locale de Fond Funciar stabilită prin același titlu executoriu de a proceda la punerea în posesie a reclamantilor cu privire la același teren în favoarea persoanelor îndreptățite, aspect care a fost apreciat ca un motiv justificat pentru a suspenda provizoriu executarea silită⁵.

Efectele hotărârii de suspendare provizorie a executării silite încetează odată cu pronunțarea instanței asupra cererii de suspendare a executării silite, în condițiile art. 719 alin. (1) C. pr. civ., având în vedere caracterul executoriu al acesteia din urmă.

În toate situațiile, suspendarea provizorie a executării silite poate fi formulată exclusiv în fața primei instanțe, având în vedere că și cererea de suspendare a executării silite, care primește o hotărâre executorie și care face să înceteze efectul încheierii de suspendare provizorie, poate fi formulată tot sub aceeași rezervă (doar în fața primei instanțe), prima fiind condiționată de existența celei de-a doua.

Arătăm totodată că încheierea de respingere a cererii de suspendare provizorie a executării silite nu are autoritate de lucru judecat, ci poate fi reiterată, însă pentru alte motive decât cele care au stat la baza pronunțării primei încheieri.

Procedura suspendării executării silite

Suspendarea executării silite pe cale judiciară, reprezintă un incident în executarea silită, o formă de suspendare facultativă, ca regulă, lăsată la latitudinea instanței și care operează în condițiile art. 719 alin. (1) C. pr. civ. conform căruia *până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, la solicitarea părții interesate și numai pentru motive temeinice, instanța competentă poate suspenda executarea. Suspendarea se poate solicita odată cu contestația la executare sau prin cerere separată.*

Calificarea cererii de suspendare a executării silite drept o cerere incidentală este deosebit de relevantă sub aspectul admisibilității acesteia, având în vedere că exercitarea dreptului procesual al părții interesate este condiționată de existența, prealabilă sau concomitentă, a unei alte cereri, principale de această dată, referitoare la executarea silită⁶.

De asemenea, art. 719 alin. (2) C. pr. civ. prevede obligația plății unei cauțiunii, cu excepția ipotezelor prevăzute de alin. (4), respectiv atunci când *hotărârea sau înscrisul care se execută nu este, potrivit legii, executoriu; 2. înscrisul care se execută a fost declarat fals printr-o hotărâre judecătorească dată în prima instanță; 3. debitorul face dovada cu înscris autentic că a obținut de la creditor o amânare ori, după caz, beneficiază de un termen de plată.*

Tot în situațiile menționate anterior, caracterul facultativ al procedurii se pierde, instanța fiind obligată să suspende executarea silită până la soluționarea contestației la executare.

Spre deosebire de procedura suspendării provizorii a executării silite, în acest caz legiuitorul nu mai impune condiția urgenței, ci existența unor motive temeinice, lăsate la aprecierea judecătorului. Noțiunea de „motive temeinice” nu este definită de legiuitor, fiind lăsată la aprecierea instanței în funcție de circumstanțele particulare ale cauzei. Cu toate acestea, analiza jurisprudenței conturează un conținut relativ stabil al acestei condiții, reliefând mai multe situații care ar putea justifica o astfel de măsură, precum: a) aparența de nelegalitate a executării silite, dacă sunt invocate critici pertinente privind legalitatea procedurii de executare silită, cum ar fi prescripția dreptului de a obține executarea silită, lipsa calității de creditor al intimatului; b) riscul producerii unor prejudicii ireparabile sau dificil de reparat pentru debitor, sau poate chiar imposibilitatea întoarcerii executării silite în ipoteza în care s-ar proceda la admiterea contestației la executare. Exemplificativ, arătăm că măsura suspendării ar putea fi justificată dacă imobilul executat silit servește drept locuință unică a familiei, iar în cauză sunt implicați copii minori, caz în care evacuarea acestora înainte de soluționarea contestației la executare le-ar putea periclita dezvoltarea și siguranța⁷; existența unei vădite disproporții între creanța executată și forma de executare

⁵ Încheierea Judecătorei Cluj-Napoca, pronunțată în dosarul nr. 11507/211/2017, *nepublicată*.

⁶ C. Lungănașu, *Admisibilitatea cererii de suspendare a executării silite*, în Revista Română de Executare Silită nr. 2/2018, Editura Universul Juridic, București, 2018, conținutul articolului se regăsește pe portalul sintact.ro.

⁷ Încheierea Judecătorei Cluj-Napoca, pronunțată în dosarul nr. 15196/211/2019/a1, *nepublicată*.

aleasă (de exemplu, se procedează la executarea silită imobiliară a locuinței pentru o creanță de valoare redusă), iar criticile aduse în contestația la executare sunt pertinente.

În fine, sub aspect temporal, efectele suspendării executării silite sunt tranșate de Decizia pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 2/2021⁸ în recurs în interesul legii care a statuat că *în interpretarea și aplicarea sintagmei „până la soluționarea contestației la executare” din cuprinsul art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă, suspendarea executării silite este limitată în timp până la soluționarea în primă instanță a contestației la executare.*

Această soluție a pus capăt unor controverse doctrinare și practicii divergente. Apreciem că hotărârea pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție este una firească, interpretarea dată fiind în acord cu voința legiuitorului care a urmărit să limiteze efectele suspendării executării silite până la soluționarea în primă instanță a contestației la executare. Având în vedere caracterul executoriu al hotărârii pronunțate de instanța de executare în contestația la executare, față de caracterul incidental al încheierii de suspendare a executării silite, aceasta nu își poate produce efectele decât până la momentul soluționării contestației în primă instanță.

Astfel, arătăm că în urma clarificării aduse de Înalta Curte de Casație și Justiție, instanța de executare nu va putea pronunța o hotărâre de admitere a cererii de suspendare a executării silite prin aceeași hotărâre prin care se pronunță pe fondul contestației la executare. Într-o atare ipoteză, independent de soluția pronunțată în contestație, instanța va respinge ca rămasă fără obiect cererea de suspendare a executării silite.

Suspendarea executării provizorii a hotărârii judecătorești pronunțată în contestația la executare

Sediul materiei se regăsește în cuprinsul dispozițiilor art. 450 C. pr. civ., având următorul conținut: *(1) Suspendarea executării provizorii va putea fi solicitată fie prin cererea de apel, fie distinct în tot cursul judecății în apel. (2) Cererea se va depune la prima instanță sau, după caz, la instanța de apel. În această din urmă situație, la cerere se va alătura o copie legalizată a dispozitivului hotărârii. (3) Cererea de suspendare se va judeca de către instanța de apel. Dispozițiile art. 719 alin. (6) sunt aplicabile în mod corespunzător. (4) Suspendarea va putea fi încuviințată numai cu plata unei cauțiuni al cărei quantum va fi stabilit de instanță în condițiile art. 719 alin. (2) și (3).*

Potrivit dispozițiilor legale, suspendarea poate fi solicitată în cadrul judecății în apel, fie prin cererea de apel, fie printr-o cerere separată formulată în cursul judecății apelului. Cererea poate fi depusă fie la prima instanță (care o va înainta instanței competente), fie direct la instanța de apel, cu condiția ca, în această ultimă ipoteză, să se atașeze o copie legalizată a dispozitivului hotărârii apelate.

Competența de soluționare a cererii de suspendare revine instanței de apel. Judecata cererii se va realiza cu respectarea dispozițiilor art. 719 alin. (6) C. pr. civ., ceea ce presupune soluționarea cauzei cu celeritate și cu citarea părților.

Similar procedurii suspendării executării silite, pentru admisibilitatea cererii de suspendare se prevede obligația plății unei cauțiuni. Aceasta este reglementată prin trimiterea la dispozițiile art. 719 alin. (2) și (3) C. pr. civ.

Pe de altă parte, este necesar ca hotărârea în discuție să fie susceptibilă de executare silită, respectiv să aibă caracter executoriu. Această condiție este implicită, dar esențială, întrucât suspendarea nu poate viza decât o hotărâre susceptibilă să producă efecte în planul executării silite.

Prin urmare, executorialitatea hotărârii constituie o condiție obiectivă și prealabilă pentru analizarea pe fond a cererii de suspendare a executării provizorii a hotărârii judecătorești. În lipsa caracterului executoriu al hotărârii primei instanțe, cererea ar urma să fie respinsă ca inadmisibilă.

Apreciem că pentru a se dispune suspendarea executării provizorii a hotărârii primei instanțe nu este necesar ca aceasta să fie pusă efectiv în executare, întrucât instituția urmărește cu precădere un scop preventiv, respectiv temporizarea efectului executoriu al hotărârii judecătorești până la soluționarea definitivă a litigiului.

⁸ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 5 aprilie 2021.

Există o confuzie identificată atât în practica instanțelor, cât și în literatura juridică de specialitate referitoare la condițiile în care se poate dispune suspendarea executării provizorii a hotărârii judecătorești și efectele în planul executării silite, cu precădere atunci când hotărârea pentru care se cere suspendarea este de respingere a contestației la executare. În analiza noastră interesează în principal efectele unei astfel de hotărâri în planul executării silite, atunci când suspendarea este solicitată pentru o hotărâre pronunțată de prima instanță în procedura contestației la executare.

Procedura prevăzută de art. 450 C. pr. civ., permite instanței de control judiciar să suspende executarea provizorie a hotărârii judecătorești pronunțată de prima instanță. În situația în care hotărârea primei instanțe este pronunțată în procedura contestației la executare și este de admitere a contestației cu consecința anulării executării silite, suspendarea executării provizorii produce efecte și permite efectuarea în continuare a executării silite. Pe de altă parte, în ipoteza respingerii contestației la executare, suspendarea executării provizorii a hotărârii nu are efecte directe asupra executării silite, ci poate avea efectul indirect de temporizare a acesteia.

Efectul indirect se produce doar în măsura în care prin hotărârea pronunțată s-a respins contestația la executare, iar instanța s-a pronunțat și asupra cererii de suspendare a executării silite (în sensul respingerii ca rămasă fără obiect, față de caracterul executoriu al hotărârii pronunțate în contestația la executare), dacă în prealabil s-a dispus suspendarea provizorie a executării silite, în condițiile art. 719 alin. (7) C. pr. civ.

Acest efect indirect se produce ca urmare a faptului că suspendând efectele hotărârii de respingere a contestației la executare și implicit a soluției pronunțate asupra cererii de suspendare a executării silite, rămâne în ființă încheierea de suspendare provizorie a executării silite.

Așadar, în măsura în care prima instanță nu a pronunțat o hotărâre de suspendare provizorie a executării silite, contestatorul nu are interes să solicite suspendarea efectelor hotărârii în baza art. 450 C. pr. civ., întrucât nu obține un folos practic⁹.

Această împrejurare nu justifică însă utilizarea direct în calea de atac a apelului a procedurii prevăzute de art. 719 alin. (7) C. pr. civ., care este admisibilă doar în fața primei instanțe.

Procedura încuviințării provizorii a suspendării executării provizorii a hotărârii judecătorești

Conform dispozițiilor art. 450 alin. (5) C. pr. civ. până la soluționarea cererii de suspendare, aceasta va putea fi încuviințată provizoriu, prin ordonanță președințială, chiar înainte de sosirea dosarului, cu respectarea cerinței prevăzute la alin. (4).

Această dispoziție are ca finalitate protejarea dreptului debitorului de a nu suporta consecințele unei executări silite iminente în baza unei hotărâri judecătorești executorii pronunțate în primă instanță, până la judecarea cererii de suspendare propriu-zise. Măsura are caracter provizoriu, urgent și excepțional, fiind justificată de necesitatea prevenirii unui prejudiciu iminent și ireparabil în contextul în care judecata cererii de suspendare nu poate avea loc de îndată.

Ordonanța președințială este mijlocul procedural adecvat în acest caz, întrucât permite adoptarea unei măsuri cu caracter vremelnic, într-un cadru procedural sumar, fără analizarea fondului cauzei. Soluționarea cererii după procedura ordonanței președințiale este menită să răspundă urgenței situației. Cu toate acestea, legiuitorul impune ca și în această ipoteză să fie respectată cerința cauțiunii, în acord cu dispozițiile alin. (4) al aceluiași articol.

Pentru a fi admisibilă, cererea trebuie dublată de o cerere de suspendare a executării provizorii, în condițiile în care partea interesată justifică existența unui pericol iminent de executare silită până la soluționarea cererii principale. Prin urmare, această formă provizorie de suspendare are un caracter intermediar, fiind aplicabilă doar până la pronunțarea asupra cererii de suspendare formulate în cadrul apelului.

Această reglementare asigură un mecanism de protecție rapidă în favoarea părții aflate în pericol de a suferi o vătămare prin executarea silită, dar păstrează în același timp un echilibru procesual, întrucât

⁹ Decizia civilă nr. 323/A/2025, pronunțată de Tribunalul Cluj în dosarul nr. 1162/117/2025, disponibilă pe rejusr.ro.

măsura este condiționată de garanția plății cauțiunii și efectele se mențin până la data soluționării cererii de suspendare a executării provizorii.

Unele considerații legate de soarta cauțiunii

În dreptul procesual civil român, cauțiunea are o funcție predominant preventivă, fiind instituită pentru a proteja partea adversă de eventualele prejudicii rezultate din promovarea unei cereri de natură a restrânge temporar drepturile părții adverse. Articolul 1.064 alin. (4) C. pr. civ. consacră regula potrivit căreia, în ipoteza în care cererea în legătură cu care a fost depusă cauțiunea este respinsă, instanța are obligația restituirii din oficiu a acesteia. Rațiunea acestei reglementări constă în inexistența unui prejudiciu susceptibil de reparare, în absența admiterii cererii respective

Cu toate acestea, aplicarea *ad litteram* a dispozițiilor art. 1.064 alin. (4) devine problematică în contextul contestației la executare, atunci când se solicită suspendarea executării silite. Prevederile art. 719 alin. (7) C. pr. civ. indică în mod expres că, în independent de soluția pronunțată asupra cererii de suspendare/suspendare provizorie a executării silite, cauțiunea rămâne indisponibilizată și este deductibilă din cauțiunea finală stabilită de instanță, dacă este cazul.

Acest text de lege are un caracter derogatoriu, prevalând față de norma generală anterior menționată.

Totodată, art. 671 alin. (4) C. pr. civ. prevede că dispozițiile privind cauțiunea se aplică în mod corespunzător vizează dispozițiile generale, nu și cele de excepția instituite de art. 719 alin. (7) C. pr. civ., care consacră un regim distinct pentru cauțiunea depusă în vederea suspendării executării silite.

Particularitatea cauțiunii în această materie reiese cu pregnanță și din conținutul art. 720 alin. (6) C. pr. civ., care prevede că, în ipoteza respingerii contestației la executare, suma consemnată poate fi utilizată pentru acoperirea prejudiciului cauzat de suspendarea executării, pentru plata unei amenzi judiciare. Așadar, cauțiunea dobândește o funcție complexă, depășind caracterul său originar de simplă garanție temporară.

Această abordare legislativă reflectă intenția legiuitorului de a conferi cauțiunii un rol preventiv în dinamica executării silite, transformând-o într-un instrument de echilibrare a intereselor creditorului și debitorului, inclusiv prin eventuala conversie a acesteia într-o modalitate de reparație a prejudiciului.

În concluzie, dispozițiile art. 1.064 alin. (4) C. pr. civ. nu sunt aplicabile în mod direct în cadrul contestației la executare, atunci când este solicitată suspendarea executării silite. Regimul juridic al cauțiunii în această materie este reglementat prin norme speciale care, prin derogare de la regula generală, permit reținerea și afectarea acesteia în vederea acoperirii creanțelor ori a prejudiciilor generate de suspendarea executării. Această soluție legislativă reflectă o viziune echilibrată asupra intereselor părților implicate în procedura execuțională.

Concluzii

Analiza comparativă a instituțiilor procesuale privind suspendarea executării silite și suspendarea executării provizorii a hotărârii judecătorești, în contextul contestației la executare, relevă existența unor diferențe esențiale sub aspectul condițiilor de admisibilitate, naturii juridice, competenței instanțelor și efectelor produse în planul executării silite.

Suspendarea provizorie a executării silite, reglementată de art. 719 alin. (7) C. pr. civ., reprezintă o măsură urgentă și excepțională, cu aplicabilitate temporară până la soluționarea cererii principale de suspendare, condiționată de existența unei astfel de cereri și, ca regulă, de plata unei cauțiuni, cu excepțiile prevăzute de art. 719 alin. (4). Această măsură poate fi dispusă doar în fața primei instanțe și produce efecte limitate în timp, încetând la momentul soluționării cererii de suspendare propriu-zise.

Suspendarea executării silite, în forma sa principală, reglementată de art. 719 alin. (1) C. pr. civ., se dispune pentru motive temeinice și are un caracter facultativ, cu excepția situațiilor prevăzute de alin.

(4), când devine obligatorie și este scutită de cauțiune. Durata efectelor acestei măsuri a fost clarificată prin Decizia Î.C.C.J. nr. 2/2021, până la soluționarea contestației în primă instanță.

Suspendarea executării provizorii a hotărârii judecătorești pronunțate în contestația la executare, reglementată de art. 450 C. pr. civ., vizează temporizarea efectelor executorii ale hotărârii primei instanțe, în cadrul apelului. Aceasta nu produce întotdeauna efecte directe asupra executării silite, ci uneori indirect, în măsura în care se interferează cu soluția dată asupra cererii de suspendare în primă instanță. Pentru a fi admisibilă, cererea trebuie formulată în apel, iar hotărârea vizată trebuie să aibă caracter executoriu. Plata cauțiunii este, de regulă, obligatorie, cu posibilitatea reducerii sau eliminării acesteia pentru motive temeinice.

De asemenea, încuviințarea provizorie a suspendării executării provizorii a hotărârii judecătorești poate fi încuviințată prin ordonanță președințială, până la soluționarea cererii de suspendare, în condiții de urgență și cu respectarea cerinței plății cauțiunii. Această instituție are un caracter intermediar și este concepută ca un instrument procedural de protecție împotriva unor prejudicii imediate cauzate de executarea unei hotărâri judecătorești pronunțate în primă instanță.

În ceea ce privește regimul cauțiunii, se evidențiază caracterul său derogatoriu în materia suspendării executării, în special în contextul art. 719 alin. (7) și art. 720 alin. (6) C. pr. civ. Spre deosebire de regula generală instituită de art. 1064 alin. (4) C. pr. civ., potrivit căreia cauțiunea se restituie în lipsa admiterii cererii, în materia contestației la executare cauțiunea rămâne indisponibilizată și poate fi afectată acoperirii prejudiciilor cauzate de suspendare, reflectând o concepție orientată spre echilibrarea intereselor procesuale ale părților.

În concluzie, cele patru forme de suspendare analizate, deși pot produce efecte în planul executării silite, se disting net sub aspectul procedurii, regimului cauțiunii, instanței competente și duratei efectelor. Înțelegerea diferențiată și corectă a acestor instituții este esențială pentru aplicarea lor adecvată în practică, în scopul asigurării unui echilibru între drepturile creditorului și ale debitorului.